

Asia: VN/18003/2022

Lausuntopyyntö Työterveyslaitoksen toiminnasta ja rahoituksesta annetun lainsäädännön uudistamista koskevasta taustamuistiosta

Itsenäinen julkisoikeudellinen laitos (taustamuistio kohta 2.1.1)

Voitte kirjoittaa lausuntoanne alla olevaan tekstikenttään

-

Tehtävät (taustamuistio kohta 2.1.2)

Voitte kirjoittaa lausuntoanne alla olevaan tekstikenttään

Voitte miettiä kohtaa esim. näiden kysymysten kautta: Mikä on TTL:n olemassaolon perusta? Ovatko TTL:n nykyiset tehtävät ajan tasalla? Puuttuuko TTL:n tehtävistä jotakin, mitä? Miten täsmentäisitte TTL:n nykyisiä tehtäviä?

-

Rekisterit ja tiedonhallinta (taustamuistio kohta 2.1.3)

Voitte kirjoittaa lausuntoanne alla olevaan tekstikenttään

Voitte miettiä kohtaa esim. näiden kysymysten kautta: Tarvitaanko ja miltä osin tietosuoja ja tiedonhallintaa koskevaa erityissääntelyä? Puuttuuko nykyisestä laista jotain tietosuojaan, tiedonhallintaan tai esimerkiksi tiedonsaantioikeuksiin liittyvää sääntelyä?

-

Rahoitus ja talous (taustamuistio kohta 2.1.4)

Voitte kirjoittaa lausuntoanne alla olevaan tekstikenttään

Voitte miettiä kohtaa esim. näiden kysymysten kautta: Onko rahoitusta, taloutta tai valtionosuutta koskevissa nykyisissä säännöksissä muutostarpeita, mitä? Puuttuuko niistä jotakin olennaista, mitä?

-

Erikoislääkärikoulutus (taustamuistio kohta 2.1.5)

Voitte kirjoittaa lausuntoanne alla olevaan tekstikenttään

-

Hallinto (taustamuistio kohta 2.1.6)

Voitte kirjoittaa lausuntoanne alla olevaan tekstikenttään

Voitte miettiä kohtaa esim. sitä kautta, onko hallintoa koskevissa säännöksissä jotain puutteita ja jos on, mitä ne ovat?

-

Valtiontuki- ja kilpailulainsäädäntö (taustamuistio kohta 2.2)

Voitte kirjoittaa lausuntoanne alla olevaan tekstikenttään

Voitte miettiä kohtaa esim. näiden kysymysten kautta: Ovatko valtiontuki- ja kilpailuoikeudelliset riskit esitetty riittävästi? Onko muita seikkoja, jotka tulisi ottaa huomioon arvioitaessa Työterveyslaitoksen asemaa ja toimintaa valtiontuki- ja kilpailusääntelyn kannalta? Mitkä ratkaisut todennäköisimmin/parhaiten poistaisi tai minimoisi valtiontukiin ja kilpailuneutraliteettiin liittyvät riskit, miksi? Mitkä ovat eri vaihtoehtojen vaikutukset ja mihin tulisi erityisesti kiinnittää huomiota niitä arvioitaessa?

-

Organisaatiomallin valinnasta: selvityksiä, esimerkkejä ja suosituksia (taustamuistio kohta 3)

Voitte kirjoittaa lausuntoanne alla olevaan tekstikenttään

-

Nykytilan arviointi ja alustavat tavoitteet (taustamuistio kohta 4)

Voitte kirjoittaa lausuntoanne alla olevaan tekstikenttään

-

Muuta

Voitte kirjoittaa lausuntoanne alla olevaan tekstikenttään

Tässä osiossa voitte kommentoida aihetta yleisesti tai kiinnittää huomiota seikkoihin, joita taustamuistiossa tai tässä lausuntopyynnössä ei ole käsitelty mutta jotka olisi mielestänne syytä ottaa huomioon mahdollisessa lainsäädäntöhankeessa.

Työterveyslaitoksen toimintaa ja rahoitusta koskevan sääntely ei vastaa tällä hetkellä laadultaan tai laajuudeltaan yleisiä lainsäädännölle asetettavia vaatimuksia. On täysin perusteltua, että Työterveyslaitosta koskeva lainsäädäntökokonaisuus vastaisi esimerkiksi valtuutussäännösten osalta perustuslain 80 §:ssä säädettyjä vaatimuksia.

Työterveyslaitoksen erityinen rakenne itsenäisenä julkisoikeudellisena laitoksena, joka samanaikaisesti hoitaa sille laissa säädettyjä tehtäviä sekä harjoittaa kaupallista liiketoimintaa on ongelmallinen. Nykylainsäädännön epätasällisyys johtaa tilanteeseen, jossa lainsäädäntö ei tosiasiallisesti ei poista mahdollisuutta laittomasta valtiontuesta tai kansallisen kilpailulain vastaisesta kilpailuneutraliteettiperiaatteen rikkomisesta kaupallisen toiminnan osalta. Työterveyslaitoksen kohdalla toteutuu myös vastaavan tyyppisille järjestelyille tyypillinen ongelma siitä, että kaupallinen liiketoiminta nauttii perusteetonta konkurssisuoja. Ongelmaa pahentaa lisäksi se, ettei Työterveyslaitos ole maksanut veroa saamastaan elinkeinotulosta.

On selvää, että nykyinen Työterveyslaitoksen toimintaa ja rahoitusta koskevan sääntely ei vastaa perustuslain, EU-lainsäädännön, eikä kansallisen kilpailulainsäädännön vaatimuksia.

Ongelmat ovat niin merkittäviä, että selkeyttämisen ja täsmentämisen sijaan olisi perusteltua harkita Työterveyslaitosta koskevan lainsäädännön kokonaisuudesta. Samassa yhteydessä voitaisiin säädellä ja selkeyttää laitoksen hallintoa vastaamaan paremmin nykyistä elinkeino- ja työelämän rakennetta.

Toisaalta hallintorakenteen osalta säädöstarpeita ei välttämättä edes ole. Työterveyslaitosta koskevan asetuksen mukaan laitoksen johtokunnassa tulee olla kolme keskeisten työnantajajärjestöjen ja kolme keskeisten työntekijäjärjestöjen edustajaa sekä yksi edustavimman itsenäisesti omaa työtään tekevien järjestön edustaja. Nyt työnantajapuolta edustaa EK ja KT ja tuo itsenäisesti omaa työtään tekevien edustaja ilmeisesti MTK.

Suomen Yrittäjät ry edustaa yli 110 000 YEL-vakuutettua yrittäjää (yli puolet kaikista) ja n. 50 000 yksityisen sektorin työnantajayritystä (yhteensä n. 90 000), mutta järjestöltämme ei ole pyydetty esityksiä johtokuntaan vaikka olemme sekä keskeinen työnantajajärjestö että edustavin itsenäisesti omaa työtään tekeviä edustava järjestö.

Hellsten Harri
Suomen Yrittäjät ry